

Onerva Vartiainen
HENKILÖSTÖ

LAHDEN KAUPPAOPPILAITOKSEN 50-VUOTISJUHLA

Syyskuun ensimmäisenä päivänä 1960 kävelin hieman pamppailevin sydämin vahtimestari, rouva Irja Kuuselan johdattamana Lahden kauppaoppilaitoksen opettajainhuoneeseen. Minut oli kesällä valittu kauppaopin ja -oikeuden lehtorin virkaan.

Vähän ajan kuluttua opettajainhuoneeseen asteli toinenkin nuori nainen, englannin lehtoriksi valittu Meri Valkama. Hengähdin huojentuneena, sillä rouva Kuusela oli luullut minua ensin ylioppilasluokan oppilaaksi. Aloimme heti sinutella toisiamme. Muita kollegoja teititelimme viikkojen ajan, kunnes heti itse ehdottivat ”lähempää tuttavuutta”. Muutaman vuoden kuluttua tämä tarmokas kielten maisteri aloitti päätyönsä Yleisradion kieliohjelmien kehittäjänä ja päällikkönä. Silloin hänen nimensä oli Meri Riuttu.

Kauppaoppilaitos oli osa kaupunginjohtaja Olavi Kajalan ylpeyden aihetta, ammatillisten oppilaitosten muutama vuosi aikaisemmin valmistunutta rakennuskokonaisuutta, jota hän mielellään esitteli kaupungissa vieraileville merkkihenkilöille. Osan arvostuksesta sai myös opettajakunta, joten oli hienoa olla Lahden kauppaoppilaitoksen opettaja.

Välituntikeskusteluista selvisi heti, että tulossa on koulun 50-vuotisjuhla. Rehtori Reino Karkinen oli delegoinut juhla järjestelyt tavaraopin ja kemian lehtori Urpo Kalliolle osittain ilmeisesti senkin vuoksi, kun tämä ennen kauppaopettajauraansa oli ollut kadettikoulun käynyt upseeri ja tiesi siis juhlatavat viimeistä piirtoa myöten. Kallio paneutuikin juhla järjestelyihin perusteellisesti. Noin kerran viikossa hän söi Lahden Seurahuoneella yhdessä johtokunnan puheenjohtajan ja Seurahuoneen johtajan kanssa illallisvaihtoehdon. Konekirjoituksen opettaja Eila Lindberg kysyi aina seuraavan päivän ensimmäisellä välitunnilla, mitä oli illalla syöty. Saimme yksityiskohtaisen selvityksen.

Kesäolympialaiset Roomassa olivat lisänneet TV-vastaanottimien määrää niin paljon, että ohjelmatarjonta oli kasvussa. ”Kamera kiertää” -sarjalla haluttiin tuoda näkyville muutakin Suomea kuin Helsinki. Kameramiehet tulivat myös Lahden kauppaoppilaitoksen pääjuhlaan ammattikoulujen yhteiseen juhlasaliin, jossa tuolloin toimi myös Lahden kaupunginteatteri. Sivusilmoin seurassimme heidän työskentelyään, ja varmaan jokainen toivoi, että olisi näkyvillä kuvaruudussa, sillä rehtori Karkinen oli käynyt varta vasten ostamassa kotiinsa television.

Seuraavalla viikolla koko opettajakunta olikin rehtorin kodissa uudistamassa juhlatunnelmia, sillä kamera oli todella kierrellyt pitkään tilaisuudessa. Mutta kuinka kävikään! Ruudulla vain vilahtivat historiikin esittänyt suomen kielen lehtori Eero Haapala sekä juhlapuheen pitänyt kaupunginjohtaja Olavi Kajala. Parin minuutin kuluttua pienellä ruudulla näkyi jo muita tapahtumia. Pettymystramme lievensi kuitenkin se, että Seurahuoneen juhlaillallisella kaikki oli Urpo Kallion sanoin ollut ”comme il faut”. Juhla kesti pitkälle yli puolen yön, jolloin tarjottiin vielä yöpala, joka sekin oli valittu useiden koemaistiaisten joukosta.

Juhlatapahtumiin liittyi myös opettajakunnan ja Kiltakunnan entisten puheenjohtajien kahvihetki eräänä iltana. Lahden kauppaoppilaitoksen Kiltakunta oli perustettu lokakuussa 1945

erityisesti niiden oppilaiden voimin, joiden nuoruusvuodet olivat kuluneet maanpuolustus-tehtävissä, ja jotka olivat tottuneet organisoimaan asioita ja tekemään päätöksiä. Ensimmäisen puheenjohtajan Pauli Muhlin tarinoinnista selvisi, että Lahdessa järjestettiin jo seuraavana vuonna valtakunnallisen järjestön eli silloisen Suomen kauppaoppilaitosten kiltaliiton perustava kokous. Pauli Muhli oli pitänyt myös tärkeänä, että opistosta valmistuneilla on tutkintoa vastaava nimitys. Palaverissa opiskelutovereiden kanssa hän kehitti merkonomi-nimityksen. Valtakunnallisen järjestön tehtävänä oli saattaa oppiarvo hyväksyttäväksi mm. valtion ja kunnan virkoihin.

Kahvitilaisuudessa Pauli Muhli oli jo menestyvä liikemies. Hänen poikaansa opetin ylioppilasluokalla 1969-1970, joka oli viimeistä edellinen yksivuotinen ylioppilasluokka. Opetussuunnitelmat muutettiin perinpohjin. Ylioppilasluokasta tuli kaksivuotinen ja opistosta kolmevuotinen. Muutosten, niihin liittyvien koulutustapahtumien ja kiireiden vuoksi opettajakunta huomasi vasta jälkikäteen, että 60-vuotisjuhla jäi pitämättä.